

کندروسار کومای فک (گزارش یک مورد با پیگیری بلند مدت)

سیروس محمدی نژاد* - **مهدی ضیایی****

* استادیار گروه آموزشی جراحی و پاتولوژی دهان، فک و صورت، دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

** عضو هیئت علمی، بخش جراحی دهان، فک و صورت، دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

چکیده

یک مورد کندروسار کوما با درگیری فک بالا ارایه می گردد. نکات بر جسته در بیمار مورد بحث شامل مراحل تشخیصی و آسیب شناسی، جراحی رادیکال و پیوند دنده هم زمان و در نهایت پی گیری بلند مدت آن می باشد. مهمترین درسی که از این گزارش می توان آموخت نخست این است که بیمار بسیار دیر و در مرحله نهایی بیماری مراجعه نموده، بنابراین تومور پیشرفت نموده و تقریباً تمام فک بالا را درگیر کرده بود، در حالیکه در بررسی متون غالباً اندازه ای این تومور بین دو تا چهار سانتی متر گزارش شده است.

در مرحله ای دوم، مطالعه ای آسیب شناسی نقش مهمی را در میزان زنده ماندن و نهایتاً در بهبودی نهایی بیمار ایفا می نماید. تشخیص افتراقی میکروسکوپی کندروسار کوما با استئوما، کندرما، استئوئید استئوما، آسیب های فایبواسئوس و استئوزنیک سارکوما غالباً جزو ملاحظات مهم و مشکل است. اغلب آسیب شناسان دهان، فک و صورت اعتقاد دارند که نمونه های برداشته شده بهتر است وسیع و از چند محل باشد، بطوریکه تصویر کلی مناسب تری در زیر میکروسکوپ فراهم نماید. در آخر جراحی وسیع کندروسار کوما قابل قبول ترین انتخاب است، نقش اشعه ای درمانی و شیمی درمانی به عنوان یک درمان جنبی هنوز قابل بحث است. بر این پایه در تومورهای با عالم بسیار مهاجم، شанс زنده ماندن بیمار ضعیف است.

واژگان کلیدی: کندروسار کوما، جراحی فک و صورت، درمان و پیگیری

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۸/۱۱/۱۱

تاریخ دریافت مقاله: ۲۸/۵/۸۴

مجله دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز. سال ششم؛ شماره ۱ و ۲، ۱۳۸۴. صفحه های ۱۰۴ تا ۱۱۰

در گیری تومور است^(۱). در فک پایین رخداد تومور در جای پره مولار- مولار، ناحیه‌ی چانه، کنديل و زایده‌ی کرونوئید، شایع‌تر است^(۲). بر پایه‌ی گزارش‌های موفقیت آمیز در پی درمان درست تومورها، باور بر این است، که میزان ۱۰ تا ۱۵ سال میزان بقا برای کندروسارکوما با معنی‌تر است^(۳).

کندروسارکومای مزانشیمال فک

این تومور نیز، در مقایسه، یک گونه‌ی کمیاب از انواع کندروما و کندروسارکوما در بدن است، که در ظاهر از مزانشیمال تشکیل دهنده‌ی غضروف سرچشم می‌گیرد^(۴). این تومور، ممکن است در بافت نرم یا استخوان پدیدار شود. از شاخص‌های بالینی کندروسارکوم مزانشیمال، تمایل به نسبت زیاد سرچشم‌ی بیرون اسکلتی، غالباً درجه‌ی بدخیمی زیاد و پیش آگهی ضعیف را می‌توان برشمرد^(۹). این تومور کمیاب با رشد آهسته و متاستاز دیررس (بیشتر از ۲۰ سال از نخستین پدیداری) با پیش آگهی ضعیف مشخص می‌گردد^(۱۰).

بر خلاف ارتباط این دو گونه تومور در دیگر نقاط اسکلتی بدن، روی هم رفته به نظر نمی‌رسد، که پیش آگهی کندروسارکومای آرواره‌ها بهتر از استئوکسارتوم این ناحیه باشد^(۹). کندروسارکومای مزانشیمال (MCS) که در سال ۱۹۹۵ برای نخستین بار به وسیله لیچشتاین (Lichtenstein) و برنشتاین (Bernstein) بیان شد، یک تومور بسیار کمیاب بدخیم و کاملاً متفاوت از گونه‌ی شایع‌تر کندروماست^(۱۱). در ناحیه‌ی سر و گردن تمایل در هر دو گونه‌ی استخوانی و خارج استخوانی نشان داده شده است^(۱۲). کندروسارکومای مزانشیمال، یک گونه‌ی متمایز کندرسارکوماست، که در بیشتر موارد، در سنین میان ۲۰ تا ۳۰ سالگی رخ داده و تقریباً در هر دو جنس یکسان است^(۱۴). روش‌های نوین تصویربرداری مانند آر.آی، تصاویر سه بعدی (3-D reconstructed images) و سی.تی.اسکن در ارزیابی این بیماری ضروری هستند^(۱۱). رزکسیون گسترده کندروسارکوما پذیرفته ترین انتخاب درمانی است. نقش

مقدمه

کندروسارکومای ناحیه‌ی فک و صورت، تومورهای بسیار کمیاب هستند، و تقریباً یک درصد کندروسارکومای کل بدن را در بر می‌گیرد^(۱). گزارشی دیگر، این نسبت را در حدود ۱۰ درصد برآورد کرده است^(۳). کندروسارکوما، به دنبال میلوم مالتیپل (Multiple Myeloma) و استئوژنیک سارکوما، سومین تومور شایع در استخوان فک است. گرچه این تومور در فک نادر است، اما شیوع آن دست کم یک سوم استئوژنیک سارکوماست^(۳). در گزارش دیگر، نسبت شیوع کندروسارکوما به استئوژنیک سارکوما را یک پنجم بیان شده است^(۴).

تشخیص این بیماری، اصولاً بر پایه‌ی نمای بافت شناختی است^(۵). کندروسارکومای فک، که از برجا مانده‌های Vestigial سرچشم‌گرفته، به عنوان یک تومور کمیاب انگاشته می‌شود، اما به نظر می‌رسد، که شایع‌تر از گونه‌ی خوش‌خیم آن باشد. گاهی، ممکن است، که در زیر میکروسوکوپ، تصمیم‌گیری درباره‌ی خوش‌خیم یا بدخیم بودن این تومور بسیار دشوار باشد^(۶).

گرچه سرچشم‌ی دقیق کندروسارکوما ناشناخته است، اما ممکن است این تومور در زمینه‌ی غضروف طبیعی یا کندروما یا استئوکندروما، رشد و توسعه یابند^(۷). ممکن است کندروسارکوما و استئوکندروما در زمینه‌ی دیسپلازی فیبروز پلی استاتیک نیز، به وجود آید^(۷). مهم ترین درسی، که از نمای هیستوپاتولوژیک این بیماری می‌توان گرفت، این است، که باید به راحتی تشخیص تومور خوش‌خیم غضروفی را در فک پذیرفت. شایع‌ترین شکایت بیمار در مراحل آغازین، بروز یک توده در فک است. درد در کمتر از نیمی از بیماران گزارش شده است^(۸). درد، علامت شایع در هر دو تومور کندروما و کندروسارکوما است^(۳) و در بیشتر از یک سوم بیماران با وجود یک توده در فک مطرح می‌شود^(۹). درباره‌ی شیوع این تومور، نسبت مرد به زن دو به یک و در فک بالا، دو برابر فک پایین است. بیشتر از نیمی از موارد، میان سنین ۲۰ تا ۵۰ سالگی رخ می‌دهد^(۱۰). کندروما و کندروسارکوما در مردان کمی شایع‌تر و در فک بالا و در ناحیه‌ی جلویی شایع‌ترین جای

(Water's view)، سیستم بینی به سمت سالم منحرف شده و دیواره‌ی پشتی نیز، مورد تهاجم قرار گرفته بود. در ناحیه‌ی دندانی لامیناتورا از میان رفته و فضای پریوونتال گسترش یافته بود. در سی‌تی‌اسکن یک تومور گستردۀ در ماقزیلا تهاجم به ناحیه‌ی تریگوماگزیلاری (Ptrygo-maxillary) در پشت، سینوس فک بالا کاملاً نمایان بود.

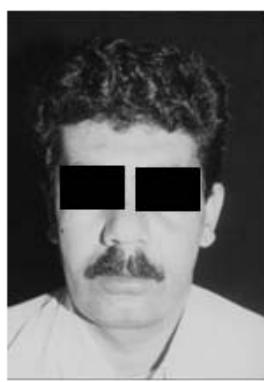
یک نمونه‌برداری اینزیشنال (Incisional) شامل چند قطعه برداشته شد. در گزارش آسیب شناسی، یک تومور غضروفی سازگار با کندروسارکوم ارایه گردید. بیمار تحت عمل جراحی ماقزیلکتومی (Maxillectomy) سمت چپ با برش وبر-فرگوسن (Weber-Fergusson) قرار گرفته و یک مقدار بافت نرم سالم نیز، در اندازه‌ی محدود نواحی کالبدی همراه تومور برداشته شد (شکل ۲). در بخش پشتی، با توجه به احتمال درگیری ماهیچه‌ها، مقداری از ماهیچه‌ها برداشته شده، اما صفحه‌ی پایینی کاسه‌ی چشم حفظ گردید. دو سال دیگر، در ارزیابی‌های معمول پس از عمل، درگیری قاعده‌ی چشم مشاهده شد. بیمار در مرکز دیگر، تحت عمل جراحی رادیکال قرار گرفته و بخشی از بینی و چشم همان سمت نیز، به علت درگیری برداشته شد. در تاریخ ۱۳۸۴/۳/۳، در آخرین معاینه، بدشکلی صورت به وسیله‌ی پروتز بینی و چشم و پوست ناحیه‌ی گرفتار بازسازی شد. مدت هفت سال پس از عمل اثری از بازگشت تومور مشاهده نگردید (شکل ۳ و ۵).

پرتو درمانی و شیمی درمانی، به عنوان درمان‌های جانبی در درمان این تومور قابل گفت و گو هستند^(۱۲). هدف از این گزارش، ارایه‌ی یک مورد کندروسارکومای فک با پیگیری بلند مدت و نیز مزور متون درباره‌ی این موضوع است.

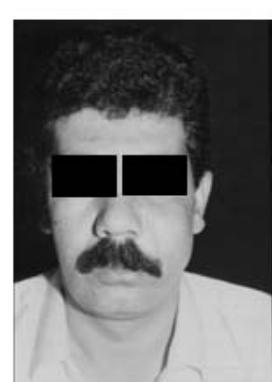
شرح مورد

در اردیبهشت ماه ۱۳۷۵، مردی ۳۶ ساله، با تومور بی علامت تقریباً با درگیری همه‌ی ماقزیلا در سمت چپ به درمانگاه مراجعه کرد. بیمار از شش ماه پیش به تورم در درون دهان و ناحیه‌ی گونه متوجه گردیده بود. در معاينه‌ی بیرون دهانی این تورم کاملاً برجسته و خط نازولبیال در همان سمت ناپدید شده بود، پره‌ی بینی جایه جایی آشکار را نشان می‌داد (شکل ۱). این تورم تا زیر چشم و ناحیه‌ی گونه گسترش یافته بود. عبور هوا از سوراخ بینی در همان سمت، در مقایسه با سمت روبرو، آزاد انجام نمی‌شد. در معاينه‌ی درون دهانی، گسترش کورتکس دو سویه، در ناحیه‌ی درگیر مشاهده شد. در لمس، تومور سفت بود و هیچگونه جایه جایی در دندان‌ها دیده نشد. رنگ و قوام مخاط، طبیعی به نظر می‌رسید.

در نمای پرتو نگاری، یک آسیب بزرگ با تخریب استخوان بدون حاشیه مشخص مشاهده شد. سینوس فک بالا کاملاً به وسیله‌ی تومور پر شده بود. در نمای جلویی پشتی کاسه‌ی سر (PA of Skull) و واترز

شکل ۳: صورت بیمار پس از عمل

شکل ۱: صورت بیمار پیش از عمل
به تورم سمت چپ صورت توجه شود

شکل ۵: بازسازی صورت بیمار بدون پرتوز بینی و پروتز بینی و لب بالا

شکل ۶: نیمرخ بیمار بدون پرتوز بینی و لب بالا

شکل ۳: بازسازی صورت بیمار با پیوند پایه داریوست و ماهیچه

شده و با جراحی رادیکال درمان شود^(۱۶).

اصول اساسی به کار برده شده در تشخیص این تومور در ناحیه‌ی فک، غالباً با طرح Lobular همراه با غضروف سلولی است، شاید با کلسیفیکاسیون در مرکز Lobular، پدیداری سلول‌های محیطی گروه Spindled یا Stellate یا میکروماتوز را نشان دهد.

گونه مزانشیمال کندروسارکوم، یک تومور کمیاب است که با رشد آهسته، متناسباز دیر هنگام (تا ۲۰ سال پس از نخستین پیدایش) و پیش آگهی ضعیف مشخص می‌شود^(۱۰).

شاخص بالینی این تومور، شامل تمایل به بروز شایع در بافت‌های بیرون استخوانی با درجه‌ی بدخیمی زیاد همراه با پیش آگهی ضعیف آن است. در هر دو گونه‌ی استخوانی و بیرون استخوانی، تمایل این تومور به ناحیه‌ی سرو گردن بیشتر است. بیشتر از ۳۰ درصد موارد در بافت نرم گزارش شده است. حداکثر شیوع سنی کندروسارکوم مزانشیمال، دهه‌ی دوم و سوم زندگی است^(۱۴).

ام.آر.آی و سی.تی.اسکن به ویژه سی.تی.اسکن هلیکال شامل سی.تی.اسکن سه بعدی (3-D)، روش‌های سودمند در ارزیابی تومور ناحیه‌ی سر و گردن با ساختارهای کالبدی پیچیده هستند. پرتونگاری‌های معمول، در هر حال نمی‌توانند دقیقاً آسیب را نشان دهند^(۶). گرچه ام.آر.آی و سی.تی.اسکن هر دو، به یک اندازه در ارزیابی بدخیمی‌های استخوان مؤثر هستند، اما هر یک برتری‌های ویژه‌ی خود را نسبت به روش دیگر دارد، سی.تی.اسکن دارای شفافیت (Resolution) بهتر و

بحث

بیشتر کندروسارکوماهای ناحیه‌ی سر و گردن در فک بالا و پایین دیده می‌شوند^(۹). کندروسارکوم، یک نئوپلاسم است، که ممکن است در هر استخوان بدن مشاهده شود. شیوع آن در استخوان لگن، شکم و دیواره‌ی قفسه سینه و کتف شایع تر است^(۸). هانکر (Hanks) و پادیسون (Paddison) بر این باورند، که در گیری آغازین فک بالا به وسیله‌ی این تومور به ویژه کمیاب است، در صورتی که، اظهارات دیگران مانند باتساکیس (Batsakis) و باسکار (Bhaskar) گوبای درگیری شایع فک بالا و پایین است^(۱۳). تشخیص این آسیب، اصولاً بر پایه‌ی نمای بافت شناختی است.

از نظر بافت‌شناسی، این آسیب در درجات گوناگون بافتی، مانند Atypical، Myxomatous، غضروف، استخوان Endochondrial و بقایای کندروسیت‌های بدخیم را نشان می‌دهد^(۳). مهم ترین درسی، که از این مطالعه می‌توان گرفت، این است، که نباید گزارش هیستوتولوژیک خوش خیم تومورهای غضروفی آرواره‌ها را پذیرفت^(۸). در نمای میکروسکوپی، تومور غالباً مقداری چشمگیر غضروف و رشد Lobular را نشان می‌دهد، اما وجود سلول‌های بدخیم، اغلب مستلزم دقت است. تومورهای کندروبلاستیک، به ویژه از نوع خوش خیم آن، در استخوان‌های ناحیه‌ی صورت بسیار کمیاب هستند. بیشتر در نمای رادیوگرافیک و هیستوتولوژیک این تومورها نشان کمی دال بر خوش خیم بودن یا بدخیم بودن آن مشاهده می‌گردد. به عنوان یک قانون هر نوع تومور کندروبلاستیک استخوان‌های ناحیه‌ی صورت باید بدخیم انگاشته

بیمارانشان مؤثر بوده است. هولینز (Hollins) و همکاران^(۳) باور دارند که الگوی درمانی کندروسارکوم مزانشیمال بر پایه‌ی جراحی رادیکال همراه با شیمی درمانی، به تازگی آینده ای بهتر را نشان می‌دهند.

نتیجه گیری

۱. بیمار مورد نظر در این گزارش بسیار دیر برای درمان مراجعه کرده بود، در نتیجه، در زمان معاشه و جراحی، اندازه‌ی تومورها به گونه‌ای چشمگیر گسترده بود. اندازه‌ی تومور، یکی از عوامل بسیار مهم در بهبود و پیشگیری از عوارض نامطلوب جسمی و اجتماعی است.
۲. تشخیص میکروسکوپی، نقشی مهم را در درمان بیماران بازی می‌کنند. جراحی رادیکال، حتی در تومورهای خوش خیم، ممکن است عاقلانه‌تر باشد.
۳. پرتونگاری‌های معمولی، ممکن است درگیری درون استخوان را نشان نداده و امکان دیدن گسترش تومور به ساختارهای مجاور و بافت نرم فراهم نشود. کاربرد سی.تی.اسکن (سه بعدی) و ام.آر.آی در این بیماران ضروری است.
۴. بازسازی فوری استخوان در این بیماران پیشنهاد نمی‌شود. اصولاً، در بدحیمی‌ها، به علت رخداد در حدود ۶۵ درصد عود در یک سال نخست، بهتر است دست کم پس از یک سال بازسازی انجام شود. در تومورهای گستردۀ استفاده از بازسازی صفحه استخوانی (Bone plate reconstruction) یک قانون است.
۵. پیش آگهی کندروسارکوما، بر پایه‌ی اندازه‌ی تومور، جای پدیداری تومور (چانه بهترین و فک بالا، به ویژه در ناحیه‌ی پشتی بدترین پیش آگهی را دارند). درجه‌ی بدحیمی برپایه‌ی تشخیص (کندروسارکوم مزانشیمال پیش آگهی بسیار ضعیف است) و متاستاز زود هنگام و عود ده تا بیست سال پس از عمل، ارزیابی می‌شود. بنابراین، پیگیری دقیق پس از جراحی ضروری است و باید بیمارتا آخر عمر پیگیری شود.

ام.آر.آی، روشنی بهتر و نیز استفاده نکردن از پرتو یونیزان است^(۴). در نمای پرتونگاری، آسیب درون استخوان، به عنوان یک تک تومود ی رادیولوست غیر اختصاصی نشان داده می‌شود. این تومور، ممکن است حدود مشخص یا نامشخص داشته، اما هرگز حاشیه‌ی اسکلروتیک را نشان نخواهد داد. تخریب کورتیکال ممکن است دیده شود. تقریباً ۵۰ درصد آسیب‌های استخوان، کلسیفیکاسیون منتشر را نشان می‌دهند، در حالی که، تشکیل کلسیفیکاسیون بی‌قاعده در بافت نرم تقریباً همیشه مشاهده می‌شود^(۴).

مؤثثترین روش درمان، برداشتن گستردۀ آن است. در فک پایین، برداشتن گستردۀ ۵۰ درصد آسیب‌های وسیع تومور با حاشیه‌ی امن دو تا سه سانتی متر پیشنهاد شده است. در آسیب‌های ماجزیلا، اجرای طرح مناسب برداشتن ماجزیلا (Maxillectomy) ضرورت دارد. جراحی، باید هر چه ممکن است رادیکال‌تر باشد. بر پایه‌ی گزارش‌ها، شاید عود بیشتر در کندروسارکوماهای ناحیه‌ی سر و گردن نسبت به دیگر نواحی بدن وجود داشته باشد. به نظر نمی‌رسد پرتو درمانی و شیمی درمانی اثری چشمگیر در میزان ماندگاری داشته باشد. کندروسارکوما، کاملاً به پرتو مقاوم بوده و پرتو درمانی، تنها نقش Palliative را در تومورهای غیر قابل عمل دارد^(۳). نقش پرتو درمانی و شیمی درمانی، به عنوان یک درمان جانبی قابل گفت و گوست. پرتو درمانی و شیمی درمانی پیش از جراحی، به عنوان درمان جانبی به کار رفته است^(۱۳): شیفر (Shafer) و همکارانش و نیز، ساتو (Sato) و همکارانش^(۱۴)، باور دارند، که عمل جراحی ممکن است باعث تسريع رشد و افزایش خطر متاستاز دور دست گردد. در این موارد، پس از نمونه برداری رشد سریع تومور در یک هفتۀ مشاهده می‌شود. شیمی درمانی پیش از جراحی در یک چنین تومورهایی، ممکن است کمک کننده باشد و باعث شیوع کمتر متاستاز شود.

پادیسون (Padisson) و هانکر (Hanks)^(۱۷)، هاروود (Harwood) و همکاران^(۱۸)، ریال (Ryall) و همکاران^(۱۹)، با استدلال گزارش کرده‌اند، که پرتو درمانی به تنها یک یا همراه با شیمی درمانی در

سپاسگزاری

از سرکار خانم دکتر مژگان قاضی به خاطر
همکاری در تهیه گزارش تشکر و قدردانی می گردد.

۶. روش‌های درمانی: جراحی رادیکال با یک حاشیه‌ی گسترده از بافت نرم و سخت، درمانی انتخابی است. پرتو درمانی و شیمی درمانی در برخی گزارش‌ها بر پایه‌ی روش بالینی و بافت شناختی، به عنوان درمان‌های جانبی به کار رفته است.

*****

References

- Izadi K, Lazow SK, Solomon MP, Berger JR. Chondrosarcoma of the anterior mandible. NY State. Dent J 2000;60(7):32-34.
- Hyat MW, Becker L, Katz DS. Chondrosarcoma of the maxilla. Panoramic radiographic and computed tomographic with multiplanar reconstruction findings. dentomaxillofac Radiol 1998; 27(2): 113-116.
- Wood G. Text book, Differential diagnosis of oral lesion. 3rd ed., Mosby. 1985; 457-9, 547-550.
- Peterson LJ, Indresano AT, Marcian RD, Roser SM: A text book of oral and maxilloface surg. Lippincut, 1992; 806.
- Anil S, Beena VT, Lal PM, Varghese BJ: Chondrosarcoma of the maxilla. Case report. Aust Dent J 1998 ; 43(3): 172-174.
- Zachriades N, Vairaktaris E, Mezitis M, Triantafyllou D, Papavassiliou D. Chondrosarcoma of the orofacial region. Review of the literature and report of two cases. Rev Stamoatol Chir Maxillofac 1987; 88(5): 382-387.
- Ebata K, Usomi T, et al. Chondrosarcoma and osteosarcoma arising in polyostotic fibrous dysplasia. J Oral Maxillofac Surg 1992; 50(7): 761-764.
- Heckney FL, Aragon SB, Aufdemorte TB, Holt GR, Van Sickels JE. Chondrosarcoma of the jaws: Clinical findings, histopathology, and treatment. Oral Surg Oral Med Oral Path 1991; 71(2): 139-143.
- Garrington GE, Collette WK. Chondrosarcoma. II. Chondrosarcoma of the jaws: analysis of 37 cases. J Oral Pathol 1988; 17(1):12-20.
- Shafer WG, Hine MK, Levy BM. Text book, oral pathology. 4th ed., Saunders 1983; 178-179.
- Martis C. Chondrosarcoma of the mandible: report of a case. Oral Surg 1973; 31: 227-230.
- Mateo SH, Forteza G, Gay-Escoda C. Mesenchymal chondrosarcoma of the maxilla: A case report. Int J Oral Maxillofac Surg 1977; 26(3): 210-211.
- Lochait R, Menrd P, et al. Mesenchymal chondrosarcoma of the jaws. Report of four cases. Int J Oral Maxillofac Surg 1998; 27(5): 358-362.
- Yasunori A, Masasbi S. Mesenchymal chondrosarcoma of the maxilla: report of a case. J Oral Maxillofac Surg 1999; 57: 733-737.
- Shafer WG, Maynard KH, et al. A text book of oral pathology. 1983; 179.
- Neville E. Text book oral and maxillofacial pathology. Second edition. 2002; Chap.14: 571-581.
- Paddison GM, Hanks GE. Chondrosarcom of the maxilla. Report of a case responding to super voltage. Irradiation and review of literature. Caner 1971; 28(3): 616-619
- Harwood AR, Krajbich JI, Formasier L. Radiotherapy of chondrosarcoma of bone. Cancer 1980; 1, 45(11): 2766-2777.

19. Ryall RD, Botes T, Newton KA, Hellmann K. Combination of radiotherapy and razoxane (ICRF 189) for chondrosarcoma. *Cancer* 1979; 44(3): 891-895.
20. Hollins RR, Lydiatt DD, Markin RS, Davis LF. Mesenchymal chondrosarcoma: a case report. *J Oral Maxillofac Surg* 1987; 45(1): 72-75.

*****

Abstract

Chondrosarcoma of the Jaws; A Case Report and Selected Literature Review

Mohammadinejad C.* - Ziyaei M.**

* Assistant Professor, Department of Oral and Maxillofacial Surgery, School of Dentistry, Shiraz University of Medical Sciences

** Clinical Instructor, Department of Oral and Maxillofacial Surgery, School of Dentistry, Shiraz University of Medical Sciences

A case of chondrosarcoma involving the maxilla is reported. The salient points of the presented case include; diagnostic and pathologic processes, radical surgery and simultaneous chondral graft and finally long term follow-up.

The most important lesson to be learned from this report, first is that the patient referred too late in the course of the disease, thus, the tumor was progressively involved entire maxilla ultimately. In the literature, in more knowledgeable countries usually the size of tumor is reported to be between 2-4 cm. Secondly, Histopathology study plays an important role in the survival rate and final patient's outcome. The microscopic differential diagnosis of chondrosarcoma from osteoma, chondroma, osteoid osteoma, fibro-osseous lesions and osteogenous sarcoma is an important and often difficult consideration. The most oral and maxillofacial pathologists believed that the specimens is better to be large and multiple, so provide a more suitable overview by microscopic study.

Finally wide resection of the chondrosarcoma is the most acceptable choice of treatment. The role of radiotherapy and chemotherapy as an adjunctive treatment remain controversial. On the basis of the extremely aggressive clinical behavior of these tumors, the survival rate is rather poor.

Key words: Chondrosarcoma, Maxillofacial Surgery, Treatment and Follow up

Shiraz Univ. Dent. J. 2005; 6(1,2): 104-110